

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษา ขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างแบบสอบถาม
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2548 รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,351 คน จำแนกตามขนาดของ
สถานศึกษา ดังนี้

1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2,285 คน

1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,066 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40)
แล้วเทียบสัดส่วนตามจำนวนของประชากรแต่ละอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน
610 คน จำแนกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 329 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน
281 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	สถานศึกษานาขนาดเล็ก		สถานศึกษานาขนาดใหญ่		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
เมือง	553	80	366	96	919	176
กันทรวิชัย	479	69	51	13	530	82
โกสุมพิสัย	568	82	299	79	867	161
เขิงยืน	282	41	147	39	429	80
แกดำ	162	23	48	13	210	36
กุฉีรัง	156	22	85	22	241	44
ชันขม	85	12	70	19	155	31
รวม	2,285	329	1,066	281	3,351	610

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะวิธีสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของครู

3. การสร้างแบบสอบถาม

3.1 ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจและทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู จึงได้ข้อสรุปเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 แล้วนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่สำหรับวิจัยในครั้งนี้

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูตามกรอบแนวคิด

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาความชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

3.5.1 นายบรรจง ลาสุนนท์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเขียงยืนพิทยาคม อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พิจารณาโครงสร้างเนื้อหา

3.5.2 นายสุภทัต ทุมรินทร์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การวัดผลประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดจอก กิ่งอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดมหาสารคาม พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.3 นางสาวพรทิพย์ สารปริง วุฒิการศึกษา ศศ.ม.(ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พิจารณาการใช้ภาษา

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสถานศึกษาในเขตอำเภอบรบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 60 ชุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3.8 นำแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3.9 เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตและขอความร่วมมือ ไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และนัดวันเวลาไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4.3 ไปปรับแบบสอบถามคืนตามกำหนดนัดหมาย จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วและมีความสมบูรณ์ ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับความคิดเห็น		คะแนน	
มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

5.3 นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

5.3.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

5.3.2 เปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครู ที่มี ขนาดสถานศึกษา วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test

5.3.3 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละของข้อเสนอแนะแต่ละด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่แบบบรรยาย

6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (ประยูร อาษานาม. 2541 : 64)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 ร้อยละ (Percentage)

สูตร
$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สูตร
$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n แทน จำนวนคนทั้งหมด

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ t -test (Independent Sample)

สูตร
$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY